

ეთიკის კომისიის

რ ე კ ო მ ე ნ დ ა ც ი ა

მესამე დისციპლინური კოლეგიის შემადგენლობა:

ცირა შუბითიძე – კოლეგიის თავმჯდომარე
ირაკლი კორძაია – კოლეგიის წევრი
გიორგი ბეგიაშვილი – კოლეგიის წევრი

შეკითხვის კომისიაში შემოსვლის თარიღი: 13.03.2013

შეკითხვის რეგისტრაციის ნომერი: 001/13

შეკითხვა:

ს.ს.ი.პ. საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის საერთო კრების მიერ 2006 წლის 15 აპრილს დამტკიცებული „ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსი“-ს (შემდგომი ცვლილებებისა და დამატებების გათვალისწინებით) 8¹ მუხლის თანახმად: „ადვოკატი უფლებამოსილია განახორციელოს საკუთარი საქმიანობის რეკლამირება იმ პირობით, რომ გავრცელებული ინფორმაცია სწორია და არ არის შეცდომაში შემყვანი, დაცულია პროფესიის ძირეული ფასეულობები და პირდაპირ ან ირიბად არ მიუთითებს კონკურენტზე ან მის მომსახურებაზე (სტილდაცული ციტატა).

გთხოვთ, დასაბუთებული მოტივაციით მაცნობოთ, შენობაში, სადაც განთავსებულია რამოდენიმე ადვოკატისაგან შემდგარი საადვოკატო ბიურო და მასზე განთავსებულია აბრა „ადვოკატურა“ (ყველა სარგებლობს ხსენებული ერთი აბრით), ასევე თუ იქ, ხსენებული ბიუროსაგან დამოუკიდებლად და ინდივიდუალურად მუშაობენ ადვოკატები, რომელთა საქმიანობის აღნიშვნა მოცულია ერთ საერთო ზ/დასახელებულ აბრაში - „ადვოკატურა“, ხოლო მათგან ერთ-ერთი ადვოკატის მხრიდან „ხაზგასმულად“, საქმიანობაში უპირატესობის აღსანიშნავად განხორციელდება დამატებითი აბრის დამაგრება წარწერით „ადვოკატი (სახელი, გვარი)“ მასზე დამატებითი წარწერის აღნიშვნით „ყოფილი მოსამართლე“, - შესაძლებელია თუ არა წარმოიშვას „ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსი“-ს 8¹ მუხლით გათვალისწინებული აკრძალული ნორმის შემადგენლობა.

ანალიზი:

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 პრიმა მუხლი: „ადვოკატი უფლებამოსილია განახორციელოს საკუთარი საქმიანობის რეკლამირება იმ პირობით, რომ გავრცელებული

ინფორმაცია სწორია და არ არის შეცდომაში შემყვანი, დაცულია პროფესიის ძირეული ფასეულობები და პირდაპირ ან ირიბად არ მიუთითებს კონკურენტზე ან მის მომსახურებაზე.“

ადვოკატმა თავისი საქმიანობის რეკლამირების დროს უნდა დაიცვას ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 პრიმა მუხლით დადგენილი პირობები. კერძოდ, რეკლამაში ასახული ინფორმაცია, რომელიც ეხება ადვოკატის საქმიანობას უნდა იყოს სწორი და არ უნდა შეიცავდეს ისეთ ინფორმაციას, რაც შეცდომაში შემყვანი იქნება; ასევე, ადვოკატის საქმიანობის რეკლამირება უნდა განხორციელდეს პროფესიის ძირითადი ფასეულობების შესაბამისად; რეკლამაში არ უნდა იყოს პირდაპირი ან ირიბი მითითება სხვა ადვოკატის შესახებ ან ამ ადვოკატის მომსახურების თაობაზე.

აღნიშვნის ღირსია ევროპის ადვოკატთა ასოციაციებისა და იურიდიული საბჭოს (CCBE) მიერ ევროპელი ადვოკატებისთვის მიღებული ქვევის კოდექსის 2.6.1 მუხლი, რომლის მიხედვით, „ადვოკატი უფლებამოსილია საზოგადოებას შეატყობინოს მისი საქმიანობის შესახებ იმ პირობით, რომ ინფორმაცია სწორია და არ არის შეცდომაში შემყვანი, კონფიდენციალურობის ვალდებულებისა და სხვა ძირეული ფასეულობების გათვალისწინებით.“

ადვოკატი თავის საქმიანობას უნდა ახორციელებდეს კეთილსინდისიერად და კვალიფიციურად. ადვოკატის საქმიანობის რეკლამირებაც სწორედ პროფესიული საქმიანობის ძირითადი პრინციპების დაცვას გულისხმობს. შეკითხვის მიხედვით, საადვოკატო ბიუროს საქმიანობა მოცულია ერთ აბრაში - წარწერით „ადვოკატურა“, ხოლო მის ქვემოთ განთავსებულია დამატებითი აბრა წარწერით „ადვოკატი, სახელი, გვარი, ყოფილი მოსამართლე“.

განსახილველ შემთხვევაში, იმისათვის, რომ შეფასდეს, რამდენად არის დაცული ადვოკატთა საქმიანობის რეკლამირების წესები ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის შესაბამისად, პირველ რიგში უნდა გაირკვეს, შეკითხვაში აღნიშნული აბრები რამდენად წარმოადგენენ რეკლამის სახეს.

„რეკლამის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის 1-ლის ნაწილის მიხედვით, რეკლამა განმარტებულია, როგორც „საქონელზე, მომსახურებასა და სამუშაოზე (შემდგომში – საქონელზე), ფიზიკურ და იურიდიულ პირებზე, იდეასა და წამოწყებაზე ნებისმიერი საშუალებითა და ფორმით გავრცელებული ინფორმაცია, რომელიც გამიზნულია პირთა განსაზღვრული წრისათვის და ემსახურება ფიზიკური და იურიდიული პირების, საქონლის, იდეისა და წამოწყებისადმი ინტერესის ფორმირებასა და შენარჩუნებას, აგრეთვე საქონლის, იდეისა და წამოწყების რეალიზაციის ხელშეწყობას.“

მოცემულ შემთხვევაში, შეკითხვაში აღნიშნული ორივე წარწერა გაკეთებულია აბრებზე, რომელთა განთავსების მიზანს წარმოადგენს ადვოკატების საქმიანობის რეკლამირება. კერძოდ, შენობის გარე ფასადზე აბრების განთავსება წარწერებით „ადვოკატურა“ და „ადვოკატი (სახელი, გვარი) ყოფილი მოსამართლე“, გამიზნულია პირთა განსაზღვრული წრისათვის, თუმცა იმისათვის რომ წარწერა ჩაითვალოს რეკლამად, აბრა უნდა განთავსდეს „რეკლამის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-8 მუხლში აღნიშნული წესის შესაბამისად, რომლის მიხედვითაც:

„ეკონომიკური აგენტის (მეწარმე სუბიექტის) ოფისზე ნებისმიერი ფორმით (აბრა, სტენდი და ა.შ.) განთავსებული ნებისმიერი ზომის წარწერა, რომელიც აღნიშნავს, რომ ამ ოფისში არის განთავსებული ესა თუ ის ობიექტი, სავაჭრო ფირმა, რესტორანი და ა.შ. არ შეიძლება ჩაითვალოს რეკლამად, თუ ის არ არის დაშორებული ამ კონკრეტული ობიექტიდან 1,5 მეტრით მაინც.“ ასევე დაცული უნდა იყოს რეკლამის განთავსების წესი ამავე კანონის მე-6 მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად: „რეკლამის გავრცელება საქართველოს ქალაქებში, სოფლებში და სხვა ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულების ტერიტორიაზე შეიძლება პლაკატების, სტენდების, შუქფირნიშების, სტაბილური ტერიტორიული განთავსების სხვა ტექნიკური საშუალებების (გარე რეკლამა) გამოყენების იმ წესით, რომელიც გათვალისწინებულია ამ მუხლის მე-2-8 პუნქტებით.“

იმ შემთხვევაში, თუ შეკითხვაში აღნიშნული წარწერები განთავსებული იქნება „რეკლამის შესახებ“ კანონის შესაბამისად, ამის შემდეგ შეიძლება შეფასდეს ადვოკატის საქმიანობის რეკლამირება ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის მიხედვით.

განსახილველ შემთხვევაში, შეკითხვაში მოცემული პირველი აბრა წარწერა „ადვოკატურა“ მკვითხველს აწვდის ინფორმაციას, რომ აღნიშნულ შენობაში განთავსებულია საადვოკატო ბიურო და შესაბამისად, აბრის წაკითხვის შემდეგ არსებობს მოლოდინი, რომ იურიდიული კონსულტაციის მიღების მსურველს შეუძლია მიმართოს აღნიშნულ ბიუროს, თუმცა წარწერა „ადვოკატურა“ არის ზოგადი ინფორმაციის შემცველი და რეკომენდირებულია, საადვოკატო ბიუროს ჰქონდეს შესაბამისი სახელი და საქმიანობის აღნიშვნა არ იყოს გვარეობითი ცნებით გამოხატული, როგორცაა „ადვოკატურა“, რაც საყოველთაოდ გამოიყენება და დამკვიდრებულ ტერმინს წარმოადგენს საადვოკატო ბიუროს საქმიანობისას.

განსახილველ შემთხვევაში, შეკითხვის შესაბამისად უნდა შეფასდეს მეორე აბრაზე განთავსებული წარწერით – „ადვოკატი (სახელი, გვარი)“ მასზე დამატებითი წარწერის აღნიშვნით „ყოფილი მოსამართლე“, ხომ არ ირღვევა ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 პრიმა მუხლი. აღნიშნული წარწერიდან მკითხველი იგებს არამხოლოდ კონკრეტული ადვოკატის ვინაობას, არამედ ეს წარწერა შეიცავს დამატებით ინფორმაციას ადვოკატის პროფესიული გამოცდილების შესახებ, რომ მას აქვს მოსამართლედ მუშაობის გამოცდილება. ორივე რეკლამის შედარებისას შესაძლოა ყურადღება მიიქციოს იმ წარწერამ, სადაც მითითებულია კონკრეტული ინფორმაცია ადვოკატის შესახებ, თუმცა ეს არ გულისხმობს, რომ პირი ამ აბრების წაკითხვის შემდეგ უპირატესობას აუცილებლად მიანიჭებს იმ ადვოკატს, რომელსაც მოსამართლედ მუშაობის გამოცდილება აქვს, რადგან შესაძლოა საადვოკატო მომსახურების მიღების მსურველისათვის არ იყოს მისაღები იმ ადვოკატისგან იურიდიული კონსულტაციის მიღება, რომელიც ყოფილი მოსამართლე იყო.

იმ შემთხვევაში, თუ მეორე აბრაზე გაკეთებული წარწერა არ არის მცდარი და შეცდომაში შემყვანი, რაც გულისხმობს, რომ წარწერაზე აღნიშნულ პირს აქვს მოქმედი ადვოკატის სტატუსი და ნამდვილად იყო მოსამართლე, დაცული იქნება საადვოკატო საქმიანობის რეკლამირებისას ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 პრიმა მუხლის შემდეგი მოთხოვნები: გავრცელებული ინფორმაცია სწორია და არ არის შეცდომაში შემყვანი.

შეფასებას საჭიროებს, თუ რამდენად არის დაცული ზემოთაღნიშნული მუხლის შესაბამისად პროფესიის ძირეული ფასეულობები და ხომ არ უთითებს პირდაპირ ან ირიბად კონკურენტზე ან მის მომსახურებაზე.

მოცემულ შემთხვევაში, დამატებითი აბრა განთავსებულია იმ აბრის ქვემოთ, რომელსაც აწერია „ადვოკატურა“. განსახილველია, თუ რამდენად არის ირიბი მითითება წარწერა „ყოფილი მოსამართლე“ შეკითხვაში აღნიშნულ საადვოკატო ბიუროში მომუშავე ადვოკატების საქმიანობის მიმართ და ეს სარეკლამო აბრა ხომ არ მიანიშნებს და ქმნის ილუზიას, რომ საადვოკატო ბიუროში მომუშავე ადვოკატებთან შედარებით აღნიშნული ადვოკატი უფრო გამოცდილი და პროფესიონალია.

განსახილველ შემთხვევაში, როგორც აღინიშნა, ადვოკატმა დამატებით აბრაზე მიუთითა კონკრეტული ინფორმაცია მისი პროფესიული გამოცდილების შესახებ, რისი უფლებაც მას ჰქონდა, რაც არ არის ირიბი მითითება შეკითხვაში აღნიშნულ საადვოკატო ბიუროში მომუშავე ადვოკატების იურიდიულ მომსახურებაზე. დამატებით აბრაზე განთავსებული წარწერა არის ერთგვარი ინფორმაცია ადვოკატის შესახებ, რაც გარე რეკლამის სახითაა წარმოდგენილი, რომელიც ადვოკატის აზრით არის მომგებიანი მისი საქმიანობის წარმატებით განხორციელებისთვის.

დასკვნა:

იმ შემთხვევაში, თუ საადვოკატო ბიუროს საქმიანობა აღნიშნულია ერთ აბრაზე წარწერით „ადვოკატურა“ და იქვე მეორე აბრაზე განთავსებულია ამავე საადვოკატო ბიუროში მომუშავე ადვოკატის „სახელი, გვარი“ და წარწერა „ყოფილი მოსამართლე“, ამ წარწერით არ ირღვევა ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის მე-8 პრიმა მუხლი, რადგან აღნიშნული ინფორმაცია ეხება მხოლოდ კონკრეტული ადვოკატის ვინაობასა და მის პროფესიულ გამოცდილებას, რაც არის ამ ადვოკატის საქმიანობის რეკლამირების ერთ-ერთი საშუალება, კერძოდ, გარე რეკლამის განთავსებით პირთა განუსაზღვრელი წრისათვის ინფორმაციის მიწოდება მის შესახებ, თუმცა რეკომენდირებულია საადვოკატო ბიუროს ჰქონდეს შესაბამისი სახელი და საქმიანობის აღნიშვნა არ იყოს გვარეობითი ცნებით გამოხატული, როგორცაა „ადვოკატურა“, რაც საყოველთაოდ გამოიყენება და დამკვიდრებულ ტერმინს წარმოადგენს საადვოკატო ბიუროს საქმიანობისას.

ეთიკის კომისიის მიერ გაცემული რეკომენდაცია არის მხოლოდ სარეკომენდაციო მოსაზრება და არ არის სავალდებულო ეთიკის კომისიის ან სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის ეტაპზე.

კოლეგიის თავმჯდომარე:

/ცირა შუბითიძე/

კოლეგიის წევრი:

/ირაკლი კორძაძია/

კოლეგიის წევრი:

/გიორგი ზეგიაშვილი/